

Covid-19aren eragina eta enplegua (2); dagoeneko kuantifika daitekeen galera

IKEltik egiten ari garen covid-19ak Euskadiko ekonomikoan izango duen eraginaren azterketaren markoan, **martxoan jada gertatu den enplegu-galerari buruzko informazioa aurkeztuko dugu, eta apirillean gerta daitekeen enplegu galera-maila posibleko hiru agertoki ere, 2020ko otsaileko datuei dagokienez, krisi aurreko erreferentzia gisa.**

Hainbat erakundek erabiltzen dituzten aurreikuspen-eszenatokiak arabera, eta kontuan hartuta oraindik ezin dela normaltasunera itzultzeko data eta maila ezarri, badirudi nolabaiteko adostasuna dagoela urteko bigarren eta hirugarren hiruhilekoek eragina jasango dutela eta susperraldiari ekiteko unea laugarrenera atzeratu dela. Ildo horretan, **Eusko Jaurlaritzaren EA Erako enplegu-aurreikuspenen arabera** (2020ko apirilaren 6an argitaratuak), urteko lau hiruhilekoetan bilakaera negatiboa izango da (-%0,3, -%4,0, -%2,2 eta -%0,4), eta **-%1,7ko balantze agregatua izango du 2019ko datuekin alderatuta.**

	2020ko	2020ko	Aldea	
	otsailak 29	martxoak 31	Kop.	%
Álava-Araba	159.887	154.479	-5.408	-3,4
Gipuzkoa	325.940	319.833	-6.107	-1,9
Bizkaia	487.401	475.922	-11.479	-2,4
EAE	973.228	950.234	-22.994	-2,4

Apirilaren 2ko gure azterketan Gizarte Segurantzako afiliazioaren datuak aurkeztu ziren, hileko batez bestekoan, jada aurreratu zen covid-19aren lehen inpaktua neurtzeko datu garrantzitsua hilabete itxierari dagokiona dela.

Une honetan, datuek erakusten dute **martxo amaieran 22.994 afiliatu galdu zirela, otsaileko itxierarekin alderatuta, %2,4 galera suposatzen duena otsaila amaierako datuekin alderatuta.** Galeraren garrantzia agerian geratzen da kontuan hartzen bada galera horrek 2019an zehar irabazitako afiliazioa gainditzen duela (17.445 afiliazio gehiago, abenduaren 31n, 2018an baino).

Bestalde, lurraldeen arabera portaerak erakusten du portzentajezko galera zertxobait handiagoa dela Araban (-%3,4) Gipuzkoan (-%1,9) eta Bizkaian (-%2,4) baino, baina Bizkaiari dagokio kopuru absolutu handiena (-11.479 afiliazio gutxiago), eta jaitsieran erregistratutako galera osoaren %49,9 ekarri du.

	Erregimen orokorra			Autonomoen erregimena			Beste erregimenak		
	2020ko martxoak 31	Aldea otsailaren 29rekiko		2020ko martxoak 31 Kop.	Aldea otsailaren 29rekiko		2020ko martxoak 31 Kop.	Aldea otsailaren 29rekiko	
		Kop.	%		Kop.	%		Kop.	%
Álava-Araba	134.193	-5.218	-3,7	20.286	-190	-0,9	0	0	
Gipuzkoa	252.852	-5.860	-2,3	65.811	-360	-0,5	1.170	113	10,7
Bizkaia	389.987	-10.910	-2,7	83.040	-565	-0,7	2.895	-4	-0,1
CAE	777.032	-21.988	-2,8	169.137	-1.115	-0,7	4.065	109	2,8

Galera horrek Gizarte Segurantzako afiliazio-erregimenetan duen inpaktuak erakusten du zati handi bat erregimen orokorrari dagokiola, enplegua atxikitze sistema nagusi gisa (%82, gutxi gorabehera). Bestalde, beherakada -%3,7koa, -%2,3koa eta -%2,7koa izan da Araban, Gipuzkoan eta Bizkaian, hurrenez hurren, eta -%2,8koa EAE osoan.

Autonomoen erregimenak 1.115 pertsona afiliatu galdu ditu (-%0,7), eta antzeko portaera izan dute hiru lurraldeetan. Eta, azkenik, beste erregimen batzuetan, aldakuntza positiboa izan da (109 afiliazio gehiago), Gipuzkoako portaeraren ondorioz eta, zehazki, itsasoaren erregimen orokorrean izandako gorakadaren ondorioz.

Zer aurreratu dezakegu afiliazioak datozen hilabeteetan izango duen bilakaerari buruz? Hausnarketa honetan egindako aurreko ekarpenetan aipatu den bezala, covid-19k euskal ekonomian izango duen eraginari buruz, covid-19aren eraginaren iraupena eta garrantzia normaltasunera itzultzeko azkartasunaren arabera izango da; izan ere, eragile publiko eta pribatuek, eskualdekoek, nazionalak eta nazioartekoek erantzuteko duten gaitasunaren (koordinatua) mende dago.

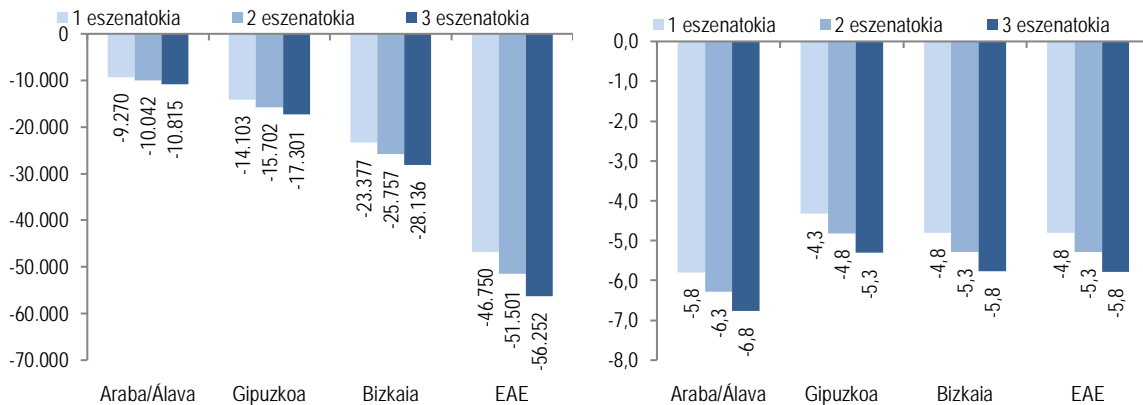

Edozein aurreikuspen -ia ziur- zehaztugabea izango dela onartuta, espero daitekeena da apirillean afiliazioan beste atzerapauso bat izango dela. Horretarako, ondorengo taulak hiru eszenatoki jasotzen ditu, %2,5, %3,0 eta %3,5eko galerekin. Hiru galera-egoera dira, martxoan jada gertatu den balioaren inguruan aukeratuak (-% 2,8), eta **afiliazio-galera zenbaterainokoa izan daitekeen jasotzea da hauen helburua**. Ondorengo taulan ikus daitekeenez, apirilko afiliazio-jaitsiera berriaren testuinguruak, %2,5 eta %3,5 artekoak, 23.756 eta 33.258 afiliazio arteko galera ekarriko du gutzira.

Afiliazio bilakaeraren hiru eszenatoki 2020ko apirilaren amaierarako. EAE eta LH						
	1 eszenatokia (-%2,5 martxoarekiko)		2 eszenatokia (-%3 martxoarekiko)		3 eszenatokia (-%3,5 martxoarekiko)	
	apirilaren 30, estimatua	30 martxoarekiko aldea, kopurua	apirilaren 30, estimatua	30 martxoarekiko aldea, kopurua	apirilaren 30, estimatua	30 martxoarekiko aldea, kopurua
Álava-Araba	150.617	-3.862	149.845	-4.634	149.072	-5.407
Gipuzkoa	311.837	-7.996	310.238	-9.595	308.639	-11.194
Bizkaia	464.024	-11.898	461.644	-14.278	459.265	-16.657
EAE	926.478	-23.756	921.727	-28.507	916.976	-33.258

Hala ere, gertaera garrantzitsua efektu agregatua da; izan ere, apirilera aurreikus daitekeen galera, martxoan erregistratutakoari gehituta, 46.750 afiliatitik 56.253 afiliatora bitarteko afiliazio-galera suposatu dezakete EAEn bi hilabeteetan, otsaila amaierako datuei dagokionez. Horrek afiliazioaren %4,8 eta %5,8 arteko galera ekarriko du (apirila eta otsaila bitartean). Gainera, eragin handiagoa izango du Araban (soldatapeko enpleguak pisu handiagoa du) eta antzekoa Bizkaian eta Gipuzkoan.

Afiliazio galera martxo eta apirila amaieran (estimaturako eszenatokiak) otsailarekin alderatuta. EAE eta LH (kopurua eta %)

Martxoari buruzko datu ezagunekin eta datozen hilabeteetan izan dezakeen eraginarekin, badirudi enpleguaren doikuntza-maila eskuragarri dauden laguntza-neurrien arabera izango dela neurri handi batean, ERTEak bezalako tresnekin, jardueraren jaitsiera enplegura zuzenean (murrizketa) ez eramatea ahalbidetzen baitute, lehen fase batean behintzat. Horrek bereizi egin dezake gaur egungo krisialdiaren irteera 2008koaren aldean –diferentziak alde batera utzita, bi krisi desberdin baitira–; izan ere, BPGa eta enplegua -%4,1 eta -%4,0, jaitsi egin ziren 2009an, hurrenez hurren.

Hazkunde ekonomikoa 2020n		Konfinamenduko eszenatokiak		
		Hilabete 1	2 Hilabete	3 Hilabete
EAE	BPG (Eusko Jaurjaritza)	-3,6	--	--
	BPG (Ceprede)	--	-6,2	-7,8
Espainia	BPG (Ceprede)	--	-5,7	-7,4
	BPG (FMI)	--	-8,0	--
Eurogunea	BPG (FMI)	--	-7,5	--
Mundu eko.	BPG (FMI)	--	-3,0	--

Eusko Jaurjaritza (apirilak 4) Ceprede (apirilak 15), FMI (apirilak 14)

Azkenik, **2020rako jarduera ekonomikoaren aurreikuspenen eguneratzeak enplegurako eszenatokiak mugatzen ditu**. Ondoko taulak aurreikuspen horiek laburbiltzen ditu, pandemiaren bilakaerari, hartutako neurriei eta jardueretan izandako eraginari buruzko kasuetan oinarrituta. Oro har, covid-19ak jarduera ekonomikoan eta, ondorioz, enpleguan izango duen eragina zenbaterainokoa dute (urkila).

Euskal ekonomiak izango duen atzerakada -%3,6tik (Eusko Jaurjaritza, hilabete bateko konfinamendua) -%6,2ra eta -%7,8ra (Ceprede, 2 eta 3 hilabeteeko konfinamendua) bitartekoa da. Estimazio horiek bat datoz beste erakunde batzuek (FMI) emandakoekin, munduko **jarduera**

ekonomikoa beherakada gogorra izango duela adierazten baitute, eta euskal gizartearen inguruko ekonomia guztiei eragingo die. **Pandemiari eusteko neurriak artikulatzeko eta koordinatzeko gaitasuna eta, batez ere, normaltasun zabal eta eraginkorrera itzultzeko laguntza erabakigarria izango da** egoera "ez hain txarrak" bete daitezen.